

Sárhidai Gyula

Elindult hajógyári próbaújtjára a legújabb amerikai repülőgép-hordozó, az USS GERALD R. FORD

A virginiai Newport Newsban ünnepélyes keretek között, rengeteg érdeklődő előtt megkeresztelték az amerikai haditengerészet legújabb, legmodernebb és legnagyobb hadihajóját, a USS GERALD FORD repülőgép-hordozót. A hagyományos tengerész szokás szerinti szertartás során az üveg pezsgőt, a hajó nevét adó Gerald Ford egykori elnök lánya, Susan Ford törte össze a hajótesten.

Ezzel egy új hadihajó-osztály is bemutatkozott (legutóbb 1968-ban, a USS NIMITZ vízre bocsátásával kellett új osztályt nyitni a repülőgép-hordozók között). A FORD-osztályú hajók méretben nagyjából megegyeznek a NIMITZ-osztályúakkal, az alkalmazott technikai megoldások, és sokkal jobb harci képességek miatt alkotnak új kategóriát. A hajó, és vele az új hajóosztály a nevét az USA 38. elnökéről kapta, aki a második világháborúban maga is egy repülőgép-hordozón, a USS MONTEREYN-n szolgált a csendes-óceáni hadszíntéren.

Az USS GERALD FORD-ot 2005-ben kezdték el építeni. A hajót építő Huntington Ingalls Industries dokkjában most még két GERALD FORD-osztályú hajón folyik a munka: a tervek szerint 2020-ra elkészülő USS JOHN F. KENNEDY-n, és a 2025-re elkészülő új USS ENTERPRISE III-on. Összköltségük mai adat szerint meghaladja a 40 milliárd dollárt.

A próbaúttak késtek, 2017 januárjában márciusi kezdést terveztek, de ez csak áprilisban történt meg, és a hordozó csak június végén indult el. Az új hajó hivatalosan a CVN-

2. ábra. A hajóttest orr-részének belső válaszfalai

ÖSSZEFOGLALÁS: 2017. április 8-án elhagyta a kikötőt a USS GERALD R. FORD (CVN-78-as) repülőgép-hordozó, az Amerikai Egyesült Államok Haditengerészetének legújabb ilyen típusú egysége. A hajó a következő napokban-heteken a hajógyár által végzett tengeri próbaújtját teljesíti, aminek sikeres elvégzése után készen áll majd rá, hogy állományba vegye a US Navy. Az esemény jelentőségét tovább növeli, hogy a CVN-78-as nemcsak osztályának első tagja, hanem az elmúlt 40 évben az első, új terveken alapuló amerikai repülőgép-hordozó.

KULCSSZAVAK: USA haditengerészet, repülőgép-hordozó, USS GERALD R. FORD

ABSTRACT: In 8 April 2017, the aircraft carrier USS GERALD R. FORD (CVN-78) the newest unit of this kind of the US Navy cleared the harbour. During next days-weeks, the ship performs her marine trials by the shipbuilder, and after successful completion of testing she will be ready to be entered into service in the US Navy. The significance of the event was emphasized by the fact, that the CVN-78 is not only the first ship of its class, but she is the first aircraft carrier built on the basis of new design, in the 40 years past.

KEY WORDS: US Navy, aircraft carrier, USS GERALD R. FORD

3. ábra. A hajótest vízvonal alatti részének egyik szekcióját emelik be

65 ENTERPRISE hordozót váltotta volna le, de azt már 2017 elején kivonták és leállították. Mostani terv szerint az USN a közeljövőben veszi át hivatalosan a hajót, de operatív alkalmazására 2020 előtt nem számítanak.

A hajót 2005-ben kezdték el építeni, építési költsége majdnem elérte a 13 milliárd dollárt. Eredetileg kevesebbre tervezték, de a romló dollár és a gazdasági válság miatt emelkedtek a nyersanyagok árai és a beszállítók díjai. Az amerikai kormány 2012-től 2021-ig majdnem 500 milliárd dollárral szeretné megszorítani a költségvetést a haditechnika terén, és talán ez is az oka annak, hogy a hajó, működését tekintve költségghatékonyabb lesz, mint elődei.

Teljesen új katapultrendszerrel kapott az elektromágneses rendszerrel, 2015 májusában földi próbákat végeztek, amelynek során repülőgép nélkül a fedélzeten elérték a 333 km/h-s sebességet. A bejelentés szerint 22 sikeres próbával és a kapott mérési adatokkal sikerült megbizonyosodni arról, hogy a hagyományos gőzkatapultokat felváltó elektromágneses katapultrendszer az elvártak szerint működik. 2015 nyarán, a következő kísérleti fázisban már a repülőgépek tömegének megfelelő, akár 40 tonnás holt súlyokat, azaz speciális acélszerkezeteket tudott a repülőgép-hordozó mindegyik katapultrendszer felgyorsítani.

4. ábra. Az új kialakítású parancsnoki torony a sikanennás lokátorokkal és egyéb rádiótechnikai berendezésekkel

1. táblázat. A USS GERALD R. FORD repülőgép-hordozó jelenleg ismert adatai

Építő üzem	Huntington Ingalls Industries (Newport News)
Tengerészeti jelzés	CVN-78
Hossza (m):	337
Szélesség vízvonalon (m):	41
Szélesség fedélzeten (m):	76
Víz kiszorítás (t):	90 000
Max. víz kiszorítás (t):	112 000
Magasság max. (m):	76
Meghajtás:	2 db A1B atomreaktor, 4 db gőzturbina, 4 hajócsavar
Sebesség (csomó):	max. 30 (55,6 km/h)
A hajó tengerész legénysége (fő):	2628
A repülő kizsoltató legénysége (fő):	2032
Fegyverzet:	legalább 75 db harci repülőgép, víz-levegő légvédelmi rakéták, 12,7 mm-es Gatling légvédelmi gépágyúk

Az átalakított repülőfedélzet miatt napi 40-nél több bevetést tud majd teljesíteni elődeinél, ami 220 fel- és leszállást jelent naponta. A mérnökök nemcsak az irányítóközpontot tervezték újra, hanem a hajó fegyverzetét, érzékelőit, a kommunikációs rendszereket, a lifteket és a konyhai és más vízkezelő rendszereket is. A hajó képes lesz 900 embert megspórolni a fedélzeten azzal, hogy már pilóta nélküli gépeket is tudnak majd irányítani, védelmi rendszereik pedig már lézertechnológiával is rendelkeznek. Az 50 éves szolgálati idő alatt, a kevesebb személyzettel elvileg 4 milliárd dollárt spórol majd meg a Pentagon.

A kommunikációs rendszerek fejlettségét mutatja az a tény, hogy a hajón szolgáló F-35-ös vadászgépek rendkívül fejlett telemetriával működnek. A gépről már a leszállás előtt beérkező adatokból előre tudja a személyzet, hogy milyen karbantartást igényel majd a bevetésről visszaérkező vadászgép.

A hajó fegyverzetét (nem közölt típusú) föld-levegő rakétarendszerek és 12,7 milliméteres gépágyúk jelentik, és egyéb olyan képességek, amelyekkel az eddigieknél is gyorsabban bevethetővé válik vész helyzetben. A hajó fel-fegyverzésében olyan technológiák is beszerelésre kerülnek, amelyeknek meglétéről nem nyilatkozik a kormány. Mindezt 3000 km-nyi kábel beépítésével érik el.

FORRÁSOK

OSD Operational Testing and Evaluation Annual Reports re CVN78;
Ronald O'Rourke: Navy Ford (CVN-78) Class Aircraft Carrier Program: Background and Issues for Congress (22 October 2013).

(Fotók a szerző gyűjteményéből.)